

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre 5 frt — kr.
Hát hóra 2 frt 50 kr.
Három hóra 1 frt 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.

Éves számok 12 kr-ával kaphatók a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri közlésért 7 kr.

kétzeriért 6 kr, többször 5 kr fizetendő.

Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyiltérben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Vélünk összeköttetésben levő hirdető-íróknak, előfizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-kezdményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adandók.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

vasárnap reggel.

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takarékszövetkezeti épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A regále-megváltás.

II.

Ha semmi más szempont sem indokolná is a regále-megváltást, maga azon állapot, mely szerint az napjainkban gyakoroltatik, s mely szerint annak nagyobb része csupa visszaélés és a törvényes intézkedések kijátszása, elégséges ok arra, hogy a regále kérdése megoldassék, s a törvénytelen cselekedetek s visszaélések megszüntessenek.

Régi törvényeink és az ezek alapján szerkesztett s kiadott szabályrendeletek intézkednek ugyan a regále gyakorlásáról s elég nagy számban fordulnak elő; így csak 1876-tól 1880. huszonkét pótrendelet ad utmutatást, hogy miképp kelljen s lehet törvényesen az italmérést gyakorolni s körülötte eljárni; hanem a ki gyakorlatilag és az életben vizsgálja ezen törvények és szabályrendeletek eredményét, kénytelen bevallani, hogy ezek az italmérés kérdését nem hogy szabályozták volna, hanem mindinkább bonyolultabbá és a visszaélésekre alkalmasabbá tették.

Miért?

Mert ezek a dolog érdemében nem, hanem csak körülményekben határoznak s tartalmazznak utmutatást; mert az új közgazdasági viszonyok s állapotok a régi jog keretébe semmiféleképp sem illeszthetők be; s a régi közgazdasági viszonyok elégtelenek a mai kívánalmaknak megfelelően.

A regále-jog gyakorlata nem palliatív, hanem gyökeres, radikális orvoslást kíván. Ezen radikális orvoslás az egész regále-jognak megszüntetésében áll. A megszüntetésnek különféle módjai lévén, ezekről szólani lapunk feladatának köréhez nem tartozván, mi csak azt érintjük, mely a magyar királyi kormány által adatik elő s melyet úgy látszik, eddig az egybe-

vott szaktanácskozmány is magáévá tett s valószínű eddigi tapasztalatok után, a törvényhozás is elfogadandó, s itt csak annyiban szólunk a kérdéshez, a mennyiben ezt társadalmi állapotaink szempontjából szükségesnek tartván, a regále-jog megszüntetését örömmel üdvözöljük.

Mint fenn is érintők, a regále-jog mostani gyakorlata az erkölcsi állapotok rovására esik; az emberi fufangnak és csalásnak iskolájává vált, s a helyett, hogy ez — az e tárgyban kiadott rendeletek folytán — szűnne, inkább gyarapodóban van; tehát már e szempontból is annak mielőbbi megszüntetése kívánatos.

Igaz, hogy a kiadott utasítások, rendeletek minden visszaélést s törvényáthágást megtorolni a hatóságoknak szoros kötelességévé teszik; de mennyi s milyen ellenőrző hatóságokra volna szükség, hogy csak az ugynevezett b o u t é l l á z á s t a törvény határai köze lehetne szorítani?!

Mindezekre tisztán és csupán ezzel foglalkozó hatósági közegekre volna szükség, ha csak azt bírnák keresztül vinni, hogy a sajtótermésű palaczkokban megengedett bornak árulását, a megengedett s tüzetesen előirt határok között megtarthassák!

De hiszen a mindenféle hatósági közegek már mindenfelé oly nagy számban állítanak időközönként, hogy elég munkájuk lesz, ha ezek magukat képesek ellenőrizni, új jog és hatáskört bizony nem igen bírnak meg, legalább a tapasztalás azt tanúsítja.

S épp azért, mert ilyenek felállítása — azonkívül, hogy tetemes költséget involvál, nem nyújthat kilátást a regále-jog gyakorlatának a visszaélésektől való megmentésére: annak megszüntetése minden szempontból méltán követeltek.

De hogy ez minél előbb, s az

elszigeteltve élt. Innen nem kérhetett tehát tanácsot. Önmagára volt utalva, de bár mennyire törte fejét, sehogy sem volt képes egy jó eszmét teremteni.

Egyizben szomoruan lépett be a kávéházba, s szokás szerint kérte pikkolóját. Kávéja szűresülése közben az előtte fekvő lapokból, itt-ott olvas egy-egy röpke hirt.

Hirtelen felugrik, leplezhetlen izgatottsággal szólítja a pinczért, kifizeti pikkolóját; rohan kifelé, s sietve megy végig az utcákon, hogy minél előbb érhesen lakására.

S vajjon mi hozhatta őt egyszerre ily magasfokú izgatottságba?

Az előtte fekvő egyik napilap apró hirdetései közt következő hirdetést pillantja meg:

K o m o l y a j á n l a t.

Egy 30 éves, szép külsejű
2400 frt évi fizetéssel bíró
művelt férfi, ismerettség
hiányában ez uton óhajt
egy csinos intelligens
20—22 éves hajadonnal vagy
gyermektelen özvegyvel
levelezésbe lépni. Házaság
nincs kizárva. Levelek
„Boldog jövő 30” alatt főposta
restante kéretnek.

Ime ez az a nagyszerű eszme, melyre ő nem is gondolt, bár naponta lát ily hirdetéseket a különféle lapokban.

Haza érve lázas sietséggel nyitja fel lakása ajtaját, örült gyorsasággal siet íróasztalához s egy ily forma hirdetés szerkesztéséhez fog, a mely már holnap ott le-

érdekek minél kisebb megsértésével megtörténhessék, nézetünk szerint minden érdekeltnék oda kell törekedni, hogy a felmerülhető akadályok eltávolíttassanak, ha mindjárt az talán némi áldozathozattal is járna; mert azt véljük, hogy minél előbb oldatik meg ezen kérdés gyökeresen: annál kevesebb érdeksértéssel jár; s minél tovább halasztatik: annál nagyobb lesz az érdeksértés és kevésbé biztos kilátás az érdekek megsértésének kiegyenlítésére. Videant consules!

A cselédek.

— Ujfalussy Sándor —

Ma — mondjátok — cselédek roszszak. Nem is lehetnek jők, ti magatok teszitek rosszakká: egyszerű gépekké süllyesztitek őket a munkafelosztás „szent” nevében és megfosztjátok őket még az egyesülés áldásaitól is.

A konyhán megég a sült, mert a szakács nincs ott és a szolgáló pedig nem nyulhat hozzá; a lovak kím fagyoskodnak, mert a parádés kocsis a közönséget várja, hogy betakarja vagy ölba vezesse azokat. Az ilyen abszurdumig vitt munka-felosztás, bármilyen divatos a czég, elvetendő. Ugy a cselétszűrés, mint az emberképzés irtózik ettől.

A cseléd egymással csak akkor találkozik, ha az utczán pletykát továbbít s az időt fecserli, egymás neveléséről, közös törekvésről, egymás anyagi, szellemi gyamolításáról náluk szó sincs. Mindenki részesülhet az egyesülés áldásában, mindenki erőt meríthet a törekvés, czél közösségéből, csak a cseléd nem. Ez korunk egyenlősége és osztó igazsága? Bevárjátok-e, hogy ők akkor, mikor számos elvénült, tehete lenné vált s eldobott társuk borzasztó nyomora, gazdáik szívtelensége teljesen megölté a keserű pohárt és semmi egyébnek nem en-

ged nyilvánulást, csupán a szenvedélynek? Nem volna-e jobb megelőzni őket s kellő vezetés, ellenőrzés mellett alkotni meg — társadalmi uton — az önszegélyzést, önképzést czélzó cselédegységeket? Adjatok, tegyetek jót, míg lehet s míg jóakarattól ösztönötökötől tehetitek; ne várjuk a kényszerítést, ne várjuk a szenvedélyek felnevelését és borzasztó kitérését!

Neveljük a cselédeket!

15 éves koráig mindenkinek iskoláznia kellene tekintet nélkül arra, mi lesz belőle az életben. Ma cselédeink nagy része a mindennapi elemi iskolát se fejezte be; ismétlő iskoláink pedig vagy nincsenek, vagy nem érnek semmit. E bajokról majd máskor szólunk; itt csak arra reflektálunk, hogy 15 éves korában már a cselédek túlyomó része csakugyan cseléd.

Mennyi rosszat tanult már eddig s mennyit tanul még ezután! Szenved ő körülmenyei mostohasága miatt, szenved szellemileg, erkölcsileg iszonyuan, de az anyagi kárvalás első sorban a tietek: cselédartóké, a sülyedés, a hanyatlás pedig az egész társadalomé.

Gondoskodjunk tehát arról, hogy leendő cselédeink kedvezőbb viszonyok közt növekedjenek; tegyük lehetővé, hogy ők 15 éves korukig csakugyan nevelésben részesüljenek. A mikor az anyagi teher türethetlensége miatt a szegény szüle gyermekeit már nem neveltetetheti, a mikor már az ezentől kényszerítve van megszabadulni: akkor a ti kötelességeitek önmagatok s a közjó érdekében elvonni azokat a gyermekeket ama körülmények hatásai alól, melyek őket csupán és biztosan csak a rosszra nevelhetik és kötelességeket oly viszonyok közé helyezni, hol a jót szokhatják és tanulhatják meg. Azaz: vagy magatokhoz veszitek s így nevelitek és neveltetitek őket, vagy intézeteket állítottok teljes internátusokkal, melyekben ők a társadalom hasznos tagjaivá, emberekké képeztetnek.

E módok — kétségkívül — terhet rónak reátok, de nem oly nagyot, minőt

TÁRCZA.

„Apró hirdetések“.

Laczi barátom már huszonötötör élvezte a sárguló őszi és viruló tavasz változatosságait. E hosszú idő alatt egyedüli vágya volt tanulmányait végezni, s önállóságra és függetlenségre tenni szert. E czélját végre el is érte, mert ez idén promoveáltatott s most már neve elé odairhatja, a közkezdveltségnek örvendő „Dr.” praeposiciót. Él is eme jóval, mert jó vastag betűkkel írja oda, s örömtől sugárzó arccal szemléli az imént hazaküldött névjegyeit, melyeken a következő felirat diszlik:

Dr. Bereguthy László,
a s. agy. ny. és író. class. philo I. ekl. tanára

Czelnál volt tehát

De fájó szívvel tapasztalta, hogy 13 évi tanulása alatt nem gondolt arra, hogy nem árt hébe-korba ellátogatni oly társaságba is, hol nemcsak komoly növendékek avagy világi fiatal emberek érintkeznek egymással, hanem a hol nők is megfordulnak.

Eme gondatlanságnak káros következményeit most kezdé egész valóságában érezni.

Megesett ugyanis rajta, hogy elhatározá magát, miszerint önként hajtja meg fejét Hymen rózsalánccos igájának.

De azt nem tudta, miként járjon el. Ismerettség a legszűkebb családi körön kívül nem volt és ezektől is teljesen

gyen a legolvasottabb lap apró hirdetései között.

Nagy nehezen készített egyet. Hangzott pedig következőképen:

„Mely szeretetre méltó nő volna hajlandó egy biztos állásra kandidált tanárral (doctor philosophiae) az életpályának együttes átfutására? Megkivántatik csinos testalkat s némi műveltség. Hozomány mellékes. Leveleket „Hymen rabja” czímen elfogad a kiadóhivatal.“

Kissé merevnek tűnt fel előtte, de ha jobb nincs, ez is csak megteheti a szolgálatot. Borítékba teszi, mellékli a szükségelt hirdetési díjat, s remegő kézzel adja át a sarkon álló hordárnak, hogy juttassa ezen levelet címéhez.

Igy bocsátja utnak jövő szerencsésének s boldogságának vélt előhírnökét!

Mily édes remény! mily keserű csalódás!

Szorult kebellet várta az eredményt. S csakugyan másnap délután jö a szerkesztőségi szolgáló s egy illatos levélkét kézbesít.

Leírhatlan érzéssel vágja fel a borítékot, mely ezen néhány gyöngye női kéztől származó szót tartalmazza:

„Tisztelt Uram!

Ajánlatát elfogadom. Bővebbet főposta restante vár

Xantippe.“

Élérkezett tehát a boldog óra!

Nincs halandó, kivel boldogságot cselelne!

— Ah! már is érzem, mily lángolón fogom őt szeretni!

Ezek voltak a legelső szavak, miket a levél vétele után örömittasan rebegett.

Boldogságtól sugárzó arccal ül le íróasztalához, s tudára adja Xantippéjének ismeretlen ideáljának, hogy ő különös felteletet nem szab, s csakis azt kívánja leendő hitestársától, hogy a „holtomiglan-holtodiglan”, melyet az oltár előtt megfogad, hűségesen tartsa meg. S egyuttal kéri, tűzre ki napot és órát, midőn vele találkozhatnak.

„Nagyon óhajtanám, ha e találka az est-alkony beállta után történnék, azonban kész vagyok a nagysád által kitézött bármely időben a meghatározott helyen megjelenni.“ Így végzé sorait.

A válasz másnap már kezei közt volt s ebben értesül, hogy a találkát f. hó 25-én esti 7¹/₂ órára tűzi ki imádottja a városligeti fásor jobboldali 3-ik padjánál. Kiki saját jellegét mondja el, erről ismernek majd egymásra.

* * *

Elérkezett végre a várt nap. Laczi barátom előtt az órák évekké váltak. Izgatottsága határtalan volt. Szorongó kebellet leste a mutató háladását. Kétkedni kezdett. Valjon eljön-e „Ő” — gondolá, — s nem akar-e mindez Xantippe részéről csak pajzsan tréfa lenni?

Emez aggodalmát még a nyugat felől jövő sötét felhők is növelték, melyek óriási gyorsasággal közeledtek, s már-már elsötétítették az utcákat, holott alig volt még fél 7 óra.

gondoltok, mert e nevelésnek — mint ma mindennek — hasznos munka közt és által kell történnie s mert utóvégre a jó eseléd első sorban gazdájára nézve jó és mert a közjóért már nem csak beszélünk, hanem cselekedünk, az állapotokon nem csak panaszkodunk, de javítaniuk kell! Nem elég ma már az: itt a jó iskola (a mi bizony még nem is jó), levettük a szellem bilincseit, hát tanuljatok; ma ez kell: itt a jó iskola, segítünk anyagi nyomortársaink, mi megváltoztatjuk azokat és ti jők lesztek! Ehhez a nagy munkához a társadalom egyesült ereje, Krisztus lelke kell: és az ember önmaga áldja meg önmagát! Ugyanez az erő és lélek talál módot arra, hol tanulják eselédünk a szakműveltséget.

Cseléd és szakműveltség, ez ma még gany, holnap már valóságunk kell lennie. Lesznek béres-, kocsis-, szolgáltó-, szakács-, bonne stb. iskolák esteli vagy nappali tanfolyammal s akkor eselédünk nem tudatlan, neveletlen tömeg többé, nem rombolók, hanem építők, javítók mindannyian és valódi emberek! És ha eselédünk erre a fokra emelkedtek: akkor belátjuk mind, hogy a munka nem szégyen és nem átok, hanem büszkeség és áldás. Az uraság nem szolgahad tartásában áll, hanem abban a becsület, sikeres munkában, mely az urat és eselédet képesolja s ugyanegy cselédért lelkesíti.

„Jó éjszakát, János!”

Igen, tanuljunk gyöngédséget, udvariasságot, tanuljunk hálát, legyünk emberek azok iránt, kik legnagyobb jóltevőink közé tartoznak és mondjunk örökre jó éjszakát annak az időnek, mikor az embernek két faja volt: az urra és a szolgává teremtett.

Oh nevelés, jöjjön el a te országod!

(Vége.)

Budapest. 1888. aug. 31.

Az általam már jelzett Fejérvári jubileum tulajdonképeni ünnepeit tényleg csak f. hó 23-án tartatták meg a közlemérés szokatlan fényes nyilvánulása mellett. A nonvédség főparancsnoka József főherceg, az uralkodó család e népszerű kedvelt tagja, magas megjelenésével és határos elmondott beszédével tüntette ki az igazán sorskegyelt jubilánst.

Az érdemek ily szokatlan elismerése még a mi mindent jubiláló napjainkban is unikum.

Az ez alkalommal hangstúyozott honvédség koronája és a honvédségnek sub rosa érintett tüzérséggel és műszaki csapatokkal való ellátása érdemes a feljegyzésre.

A jubileum finálját egy Fejérvári báró által a Margit-szigeten, szombaton, 25-én adott díszbankett és ugyancsak ez alkalommal is József főherceg ő fensége által mondott, Tiszát és miniszterársait

Mire a kitzűtt helyre indult, o'y sötét volt, hogy azt sem látta hova lép.

De löstünk azért csak bátran haladt előre. Midőn beér a faszorba, kezdetét veszi az égi haboru. Iszonyu menydörgés basítja át a levegőt, s az eső nehéz cseppekben kezd aláhullani.

S amig töprenkedik, messze van-e még a kitzűtt helytől, hirtelen megszólal háta megett egy szoprán hang, mely reszketve susogja: „Xantippe.” O örömmittan megadja a megfelelő választ, s rögtön kezdetét veszi előleges bemutatás nélkül a jövő tervek készítése.

Miután ezt elvégezték, barátom a meglehetősen nagy sár daczára térdre ereszkedik előtte, s kéri, ha már isten előtt eljegyezték egymást, pecsétének meg eme szent frigyot egy ártatlan esókkal.

A nő nagy nehezen rááll, karjaiba dől leendő boldogítójának. Laezi dobogó szívvel üli át, s remegő ajkai már-már ajkaihoz tapadnak, — midőn hirtelen nagyot villámlik, s „szent Isten” felkiáltással elbocsújja karjaiból a nőt.

A villám fényénél ráismert bátyja minden áron férjhez menni akaró — anyósára.

W

„Szólj hegy.”

— Népröge. —

Alig hangzott el „Minervánk” éles füttye, utitársammal azonnal a hajó fölébe tért szentünk, hogy szenttanul legyünk a természet azon remek képének, mit Dunánk haljairól tekintve a vidék Esztergom és Vác között nyújt.

Kaján, a tiszta vízben az a kopár

dicsőítő beszéde képezte, a nagy gyászra való tekintettel zene és vigasság nélkül.

Megadtuk honvédelmi miniszterünknek azt, a mi illeti, hogy másnap egy drága halott körül csoportosuljunk, megadandó neki a végtisztességet. Trefort Agost temetése f. hó 24-én az akadémia szilop-esar-nokából, impozáns közönség részvétele mellett történt meg. A banatban-örömben egyaránt ott, József főherceg ő fensége is megjelent, ezáltal is jelét adván fenkőt szellemének és humánus érzelmének. Ott láttuk a Budapesti jelenleg időző minisztereket, több országgyűlési képviselőt, megjelentek az összes budapesti tud. intézetek képviselői, hitközségek, testületek, küldöttségek, a vallás- és közoktatásügyi miniszterium összes tisztviselői, stb.

A gyászszertartást Schlauch Lőrincz, nagyváradi püspök végezte fényes segédlettel. Beszenelés után pedig Fraknoi Vilmos apátanonok szép beszédet mondott az akadémia nevében. 6 óra után a ravatalra helyezték 212 koszorút két díszkoszóra, a koporsót pedig az Entreprise des pompes finébrés hat fogatú üvegtűs díszkoszójára helyezték és a menet megindult a temető felé.

Még itt volt köztünk, mikor már beszéltek utódjáról. Eddigél több nevet halottunk amlatni, de még Tisza Ostendében fűrdik, amlív lépés e tekintetben nem történik, hanem az ideiglenes vezetést Baross miniszterre bízták, Berzeviczy és Gönczy államtitkári felelőssége mellett (a milyet pedig közjogunk nem ismer.)

Ismét katonai affaire. A főváros és a katonai hatóságok között ugyanis a magyar nyelv kérdése ügyében egy újabb konfliktus támadt, mely felhivatalos oldalról ki egyenlítettnek mondatik, míg a könyvnyomtatás szerinti, az ügy még távolról sincs befejezve.

A mult ősszel oly nagy port felvert, és az egész parlamentáris apparátust oly nagy izgalomba ejtett, hírhedt „somogyi levelek” nek párja akadt. Hiszen még visszamenekedhetünk, hogy már akkor rebesgettek beavatott helyről, hogy még egy seregese következik e leleplezgetéseknek. És imé semmi sem maradt titokban a világon. A „legújabb” levelet Ormós Zsigmond Temes megye főispánja intézte Orély Béla br. belügyminiszterhez, melyben egy Feger Ferencz nevű nagybirtokosnak — kortes ezélokra szánt, illetőleg, tényleg át is engedett 8 darab ezres bankójáért — adományozott nemességről van említés téve. Hogy mi igaz ebből, azt nem tudni, de hogy Feger Ferencz tényleg elnyerte a predikátumot, arról a „Budapesti Közlöny” egyik mult évi száma elő tabuságot tehet.

Nulla dies sine linea, önkénytelenül ez a közmondás jut eszembe. Mert ha már járják nálunk a „specifikus” magyar afférek, úgy azok el nem mulhatnak „százlós-értés” nélkül. Csak most hozzák lapjaink, hogy a belényesi százlósértésből kifolyólag, egy 22 éves kamasz, egy Byrgován Aurél nevű VI. osztályu tanuló, a magyar trikólornak, mint a magyar állameszme jelvényének, nyilvános megsértése miatt, a közoktatásügyi miniszterium által az összes hazai középiskolákból kizárattott. De ezen kínos ügy már hónapok előtt elmúlt. Legújabb

kup, mely az érseki város fölött a Duna jobb partján merészen emeli fejét a magasba, csucsán egy keresztrel. Merész gondolat volt a meredek szirtre keresztet emelni, mit a zarándokok gyakori serege szentel meg kegyeletével. Ezen köszikla ma a nép körében „hideglelés hegyének” nevezetik, mert — s ezt a diplomamentes falusi kuruzslók mellvevegetve állítják, a ki e szívet megmászssa, azt azonnal elhagyja hideglelése.

Amott pedig eme kedik a „Szólj hegy”; melyről a következő érdekes rege él a nép ajkán:

Élt e vidéken egy koresmáros csodaszép feleségével s kis gyermekével, megelégedett volt e kis család, s boldogság honolt a csöndes házi tűzhelyen, mely feledteté velők a küzdelmeket, mit a mindennapi élet egy szegény család jólétének utjába gördíthetett. Szorgalmas munkájok növelte kis vagyonukat. Egyszerre azonban egy nem remélt szerencsétlenség gyászt borított a ház lakóira. A koresmáros ugyanis egy derült őszi estén halászatra indult. Egyszerre azonban vihar támadt, a víz tükre erős hullámokat kezd hányni s a kis csónakot a tajtékos habok mindegyre hevesebben ostromoják. Hull a zápor; a csónak, melyet az erős szélviharban nem volt képes a partra húzni, mindinkább megtelik vízzel — még egy hullámpapás s a gyöngyöcsónak elmerül.

A koresmáros ez éjjel sok vendég volt; mindnyájan a közelgő vihar elől kerestek menhelyet; de a menyecske látva, hogy férje nem jön, kétségbeesve a közeli hegyre ment széttekinteni a hullámok felett s nézni: jön-e már a szeretőt férj?

Brassón történt ismét merénylet a magyar zászló ellen. Az E. M. K. E. ott gyűlésezőse alkalmával a városi kórházra felhúzták a magyar zászlót, a mely ténykedés arra bírta Dick brassói városatyát, hogy ezen merészséget a polgármestert interpellálja. A polgármester pedig elég bátor volt erőlyesen pártját fogni az interpelláló bizottsági tagnak, és elrendelni a vizsgálatot a merénylő ellen. És mindez megtörtént ott, hol egy hét előtt lelkes magyar beszédek folytak.

Gyönyörű állapotok ezek a mieink, de sokkal ros zabbul állnak az ügyek Olaszországban és Franciaországban. Hetek előtt heves jegyzékváltások történtek. És mindez egy afrikai sivatagért, egy Maszsauih nevű jelentéktelen területért.

Most, hogy két miniszteri tárcza provisorium alatt van, egyes hangok hivatógólag intenek Ostende felé, hogy ideje volna már a mi generációnknak haza jönni. Pedig ha valaki, úgy a mi premiérünk mellett megérdemli a 3 heti szokásos osztondei kurát, hol évi izgatottságát iparkodik kipihenni, lévén a mi elnökünk, a legerősebb parlamenti röppentyűknek kitéve az egész év alatt.

Hiába hivatkoznak Crispi olasz miniszterekre, a ki szintén májbaja miatt ment kurára Karlsbadba, honnet azonban legott elutazott, hogy Friedrichshuban Bismarck herceg német külügyérrel, Egerben pedig Kálnokyval, a mi külügyminiszterünkkel találkozzék.

A találkozás csakugyan megtörtént mindkét helyen, de hogy mit végeztek, azt nem tudni. Tény az, hogy legott követte a találkozást az olasz hajóraj mozgosítása.

De erre Franciaország sem maradt tétlen ő is mozgosította a hajóhadát, me t attól tart, hogy az olasz mozgosításnak célja nem lehet más, mint Tripolis okkupálása. Olasz-Francia flottademonstráció, ebben foglalható össze e hét izgalmas eseményekben gazdag, de kombinációkban még gazdagabb története.

Bismarck szócsöve a „Norddeutsche Allg.” kezdi Boulangeret komolyan venni, de ez csak taktika, ezáltal iparkodván a komédiást a francziák előtt népszerűtlenné tenni, a mi őt azért nem gátolja, hogy a 3 megyéhez, mely őt megválasztotta, szokott modorában köszönő leveleket intézzen.

Moltke nyugdíjaztatására vonatkozó okmányokat augusztus 28-iki kelettel teszi közze a „Reichsanzeiger”. Moltke kegynek tekinti a felmentést, nincs ereje már lóra ülni, tábori szolgálatot nem tehet stb. Vilmos császár fájdalommal ugyan, de kénytelen — ugymond — megajjalni a nyomos érvek előtt.

Budapesti levelöz.

Honnan származik az „America” név. A közönséges felelet az lesz, hogy Amerigo Vespucci-től, a nyugot indiai szigetek első felfedezőjétől, kinek tiszteletére az új világ: Ameriá-nak neveztetett. Most azonban az indiai iratok között legújabb kutatások kiderítettek, hogy az a szó „Amerik” vagy Amerique már akkor is létezett, mikor Vespucci 1499 ik évben a nyugot indiai szigetekre bukkant. A chontales és

Messze távolban látott a habokon egy ringó kis mécsést, s vigasztalódva mondá:

— Ó az; — jaj! de a vihar egyre jobban tombol, a szerető férj s atya sokáig küzd, végre ereje megtörik, s a hullám elnyeli a drága életet; a mécs kialudt — a fény eltűnik.

Kétségbeesetten hull térdre az epedő nő, s kezét tördelve eseng:

„Hatalmas Isten! könyörülj rajtunk!”

Elérkezett a hajnal, a kelő nap sugarai enyelgve fürdenek a víz csöndes tükreben, melynek egyhanguságát csupán a talpasok evezőinek ütemszerű loecsanása zavarja, a közeli falakban felhangzik a kis harang reggimára hívó hangja. A szép koresmárosnét is feleskolta adeltságából a reggel s haza vándorogott, hol a férj élettelen teteme szívzaggató fájdalommal tölté el a jó asszony kebelét!

A dunamenti kis lakban az anya bánatát gyermekének vidáman mosolygó arca idővel eloszlatá. De nem volt a házban senki, ki a kis gazdaságot vezette, gyarapította volna, mely ily módon felketlen kufarok prédájává lön. A koresmárosné aggódott gyermeke jövője miatt. A nép körében gyakran hallott beszélni azon tömérdek kincséről, melyet a dunamenti köszikla rejt kebelében. A helység kuruzslójához sietett, ki e szavakkal fogadta őt:

— Mi járati an van, jó asszony?

— Jó tanácsért jöttem — szölt a koresmárosné. Ismeri soromat. Annak a szegény természetnek kellene egy kis vagyont szereznem. Hallottam, hogy sokan megjárták a kincserevessel, de én késő vagyok veszélyeztetni öletemet azért a kis gyermekért. Szóljon, segíthet-e rajtam?

magas nyelvben „Amerik” a szelek országát jelenti. Továbbá a florentini születésű Vesputiust (1451 márczius 9-én), ki 1512-ben Sevilla városában halt meg, sohasem hívták Amerigonak, hanem Alberigo vagy Albertnek. A név elcserelése 1507-ben Hy-lacomilus st. die-i kanonok és könyvkereskedő által történt, kit tulajdokeap Waid-seemüller Mártonnak hívtak. Mindenféle meséken felül az „Americk” nevet „Alberico”-ból, egy sohasem létezett kalendárium szentnek nevéből csinálta. A Schw. M. Marion Julessel tart, a ki 1886 ik évben Besançonban megjelent Mapoteca Geologicájában a név indiánus eredetét bizonyítja. Los Americus ő szerinte Közép Amerikában egy indiánus néptörzs volt s az ottani hegyekben arany találtatott. Hasonlóképp az öreg Münster Sebestyén határozottan kiemeli, hogy Columbus 1498-ban Paria szigetén aranyat és gyöngyöt talált, s miután Hispaniába visszahívták, legényei Vesputius Albericus és Petrus Alonzussal hajóra ülve Portugáltól elindultak. Vesputius a Canári szigetekhez érve, onnan dél és nyugot közzött egy néhány nagyobb szigethez érkezett. Münster kosmografiájában egy fametszett van, melyen ez áll: „Az új szigetek, melyek a mi időnkben a nagy tengerben a hispaniai király által találtattak”. A térképen Paria szigete, a mai Venezuela ezen felirattal ékeskedik, (latin nyelvben) mely magyarul így hangzik: „Arany és gyöngygyel bővelkedik”. Ez tehát valószínűleg a hely, a hol az európaik először léptek amerikai földre.

Különfelek.

— Színház. — Szombaton, aug. 25-én, „Tricocoe és Caeolet” Meilhac bohózatos vígjátéka került színpadra. Tricocoe-t, aki vén zsidó, iróga-főnök, angol lord, hordar, végrehajtó, lump és Bouquette asszony egy személyben, Bokody mutatta be, mondhatni jellem-komikus voltának netovábbjában. Alakításai amely változatosak, éppen olyan tökéletesek is voltak. Moltó tarsi volt Caeoletben Fekete, a vándorszínész, árendőr, helyszerező, inválidus, előző, a lord inasa, aki otthoniassággal s ügyes alakításaival teljesen kielégítette a jól mulató közönséget. Jól megállta helyét Krasznay (Emil herceg) ki hova-tovább szép jelét adja nemcsak tehetségének, hanem képzettségének is. A többi szereplők is szépen beváltak a jó játék keretébe. — Vasárnap, aug. 26-án „Ordő g pirulái” adott. A vidéki színpadokon az ilyen daraboknak előadása a primitív színpadi szerelvények miatt csak lealacsonyítja a színművészet magasatos voltát annyira, hogy a néző közönség az eféle kísérletekkel valami jámbor esch vagy morva ártatlan ezirkuszaban képzelé magát. Ez különös, hogy a vidéki színtársulatok mégis oly nagy elszorotással viseltetnek az ilyen darabok iránt, melyeknek előadása mindenestre nagy költséggel jár s még sem közelíti meg a siker s jó izlés árnyékát sem. A karzat, mely a tényleg megtörtént rogyásig volt megszálva, talán jól mulatott, de a joizésű közönségnek az ilyen előadás el-

— Jól van — szölt a kuruzsló; ha van bátorsága, nagypénteken, midőn a passiót olvassák a templomban, menjen a sziklához, mely ilyenkor megnyílik . . .

Reménykedve s türelmetlenül várta a koresmárosné a jelzett időt. Nagypénteken mécsést s gyermekét vivén magával, a hegy tővéhez jött, mely azonnal megnyílt; mécs e. gyujtv., gyermekével az üregbe lépett. A mécs halvány fénye mellett sokáig bolyongott, míg végre egy ajtóhoz ért, mely első érimésre önként megnyílt. Egy tisztes aggastyán ült az üregben, melléte tömérdek kincs volt felhalmozva. Az asszony köszönti az öregot, ki szótlanul tekint a földre. Letéve gyermekét a földre, kincsesel megtölti kézikosarát s távozik azon reményben, hogy visszatérvén, újból visz a kincsöli. Leleendezve tér vissza, azonban legnagyobb meglepetésére a hegy-szírtet zárva találta. Csak most veszi észre, hogy gyermekét az üregben hagyta, mely a passió végeztével bezárult.

Kétségbeesésében haját kezdi tépni az anya; majd meréven tekint a hegy felé, melynek mozdulatlansága megrendíti egész valóját. Fajdalma lassan enyhülni kezd s így szöli:

— Egek hatalmas ura, mily kegyetlen az én végzetem. Kincset jöttem keresni e helyre, megtaláltam azt, mit pénzsovár lelkem óhajtott, őh — de elvesztem legdrágább kincsemet, gyermekemet. Hatalmas Isten, így büntetted engem!

Kezeit tördelve később így kiáltott fel:

— „Szólj hegy”, hová tetted gyermekeket? Add vissza gyermekem, vissza dom halvány kincsöidet.

vezetetlen. — Hétfőn, aug. 27-én, közkívánatra „A kókai ház” adarott másodsor. Nagyon helyesen tették színészeink, hogy ezen zamatos vígjátékot, melyet nagy közönség élvezettel nézett végig — megismételték. — Kedden, aug. 28-án, D. Hetényi Emilia jutalmára Berezik Árpád népsziműve „A paraszt kisasszony” volt színen. A kitűnően mulattató darabban a jutalmazott (?) özvegy Gönczöl Jánosné személyesíté, még pedig oly ritka szép fel fogással és meleg érzeléssel, hogy játékaival többször zajos tetesnyilatkozatokra ragadta a keves számú közönséget. Tolnayné, Jolán szerepében éppen oly kedves paraszt leány, mint helyes kisasszony volt. Ki kell még emelnünk Kiss t, ki Fátot Gergely hű alakításával nagy hatást keltett. Az előadás azzal, hogy az előző referátóban oly sokat emlegetett zenekar visszatért professziójához, a válogatásához s emiatt a népsziműből a dalok kimaradtak, — értékeiből semmit sem vesztett, mert a közreműködők egybevége, kifogástalan játéka feleltetett a hányt. — Szerdán, aug. 29-én, A löcséi fehér a szasszony, Jókai Mór hasonmizimű regénye után Bathory B. M. tollából kikerült látványos szimű hozatott színen. Jókai szép regényében mindenesetre jobban van megírva e darab az olvasó e regényt olvasva, több gyönyört is élvezhet, mintha azt a színpadra kifésztve látja. Báro Andrásy István, tábornok szerepében Kiss igen jól alakította a vitéz, de könnyelmű parancsnokot. Fabriczius Antal főbíró szerepe Csabi kezében helyen volt. Kevés sikert aratott azonban Alauda József, löcséi bíró (Cséky) játéka, monoton hangléptévével, mi — ugy látszik — rossz szokása. Korpónai János, kurucz kapitány (Aranyossy) hangjában pedig sok olyan színezés volt, mely nem állott összhangban némely tragikus jelenettel. Gézei Julia (a löcséi fehér asszony), Körosyné méltó tapsokban részesült. Csütörtökön, aug. hó 30-án, Kiss S. jutalmául „A szalati uram leánya” helyett — Tolnayné váratlan megbetegedése következtében — „A kölesönkért felelőség” adatott zutoföltség telt ház előtt. A csere nem tett a közönségre rossz benyomást, amelyben már a mákedvektől is több ízben látott ezen darab a közönségnek egyik kedvence. Bokody, Bokodyné, Krasznay, Krasznayné, Aranyossy mind kitűnően álltak meg helyükön szerepeikben. — Tegnap Bokodyné Máté Róza jutalmára „Francillon” volt színen. Ma adatik „Hőfeherke és a hét törpe”.

Jutalomjáték. Kedden, szept. hó 4-én, Aranyossy József, színtársulatunk egyik tehetséges tagjának jutalmára adatik Felhő Klári ismét, kedves népszimű, mely alkalommal a jutalmazandó kedvéért — mint értesülünk — fel fog lépni Horváth Rózsika, városunk szülötte is, ki a kolozsvári színháznak jeles tagja s jelenleg itthon tölti szünetét. — A jutalmazandó melegen ajánjuk a közönség szíves pártolásába.

Színházi műsor. Vasárnap, szeptember 2-án Hőfeherke és a hét törpe. Fényes kiállítású tündéres, látványos szimű, itt először. Hétfőn: Harpagon a fősvény. Moliere klasszikai

A hegy mozdulatlan áll; a mély esend, a nyugalom oly irtoztató az anyára. Visszatér lakata, kincsét elássa, mert átkozottnak hiszi. Majd ismét visszatér a hegyhez, de semmi hang sem vigasztalja. Arcának szép rózsái fonnyadni kezdenek, ezáltal bolyong, ha járókelőkkel találkozik, köszöntésüket nem veszi észre. Ha meglátja a hegyszirtet, mereven tekint reá s zokogva szól:

— Szólj hegy, hová tetted gyermekem! . . .

Ismét egy év telt el. Elhangzik a közeleli helység kerepűjének tompa zakatolása s a nép kisebb csoportokra oszolva a templom felé tart, hogy jelen lehessen a nagy-pénteki szertartáson . . . A magányos hegy felé tekintve, egy alakot veszünk észre, a mint a szirt tövében ezáltal bolyong. Kezében egy kézi kosárral nyugtalanul tekintget a szikla felé, mely e pillanatban ismét kitért a kéklet.

Újjongva — szívében ébredő remény-nyel tör a szikla felé, meggyújtja mécsét, s mint a ki ismeri az utat, biztos léptekkel halad a rejtélyes kapu felé, mely nyitva állott előtte. Belép az üregbe, különös látvány tárult szeméi elé. Ismét ott latta a tisztas aggastyánt, vidor arcezel, a mint ülében tartott egy piros pozsgás arcu gyermeket. Az anya megismeri fiát, ülébe veszi őt, esőkjával halmezza el s megindulásában köhögő hangon csak ennyit mondhat:

— Gyermekem! . . .

A keresmarosné kékikosarából kiöntö a kincset s távozni akart gyermekével, de az aggastyán fölkelve, e szavakkal tartóztatá őt vissza:

— Szerencsétlen halandó! kincsővár

remek vigjátéka. Kedden: Aranyossy József jutalomjátékul Felhő Klári. 100 arany pályadíjjal koszoruzott népszimű. Szerdán: A kék Rancza ut. Remek szimű. Csütörtökön utolsó előadás: Nagyzás hóbortja. Vigjáték, itt először.

Gyászmise. A mely gyásznak, melyet Trefort Agoston vallás- és közoktatásügyi miniszternek halála országsszerte keített, Léva városa is öszinte kifejezést adott. Gyászlobogók lengtek közepületeinken több napon át s e hó 27-én, délelőtt 9 órákor az elhunyt lelkiüdvéért gyászistentisztelet volt tartva a r. k. plebániatemplomban, melyet Lakner Antal plebanos végzett több kis pap segédlete mellett. Az istentiszteleten ott voltak: a városi előjáróság, a tanítóképzőintézet és főgimnázium tanárikara, az iskolák tanítói s igen nagy számú közönség.

Előmunkálati engedély. A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter Crausz István, Nyitra vármegye alispánjának, a Lundenburg felé eső országhatártól Szeben és Nyitrai át Lévaig vezetendő fő- és Vereblytől Ar-Maróthig vezetendő szárnyvonalra, mint helyi érdekű vasutvonalra, az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Fontos javaslat készült el közelebb a pénzügyminiszteriumban. A pénzügyi adminisztráció újraszervezését ezelezza, hogy lehetőleg megszűnjenek a most sűrűn hangzó panaszok és a pénzügyi tisztikar is jobban meggyőzhessen nagyon megsaporodott teendőit. Az új szervezeti lényege az, hogy nem lesznek külön szakhivatalok az egyenes és közvetett adók kezelésére, hanem egységes adófelügyelőségek, melyek az összes ügyeket intézik és összeköttesben lesznek a megyék politikai közigazgatásával. A törvényhatóságok közigazgatási bizottságai ellenőrzik az adófelügyelőséget, de a hivatalos ügykezelésre közvetlen befolyást nem gyakorolnak. E törvényjavaslatot a kormány őszkor mindjárt előterjeszti a képviselőháznak.

Egyházi kinevezés. M. kir. Elek helyére, ki sztergomai kanonok lett, Salgó János karancsági esperes-plebános neveztetett ki nagy-sallói plebános s kerületi esperessé. — Üdvözljük körünkben!

Esküvő. Bolgár Emil, budapesti kir. táblai bíró, e hó 26-án vezette oltárhoz Léva Pongrácz Irén kisasszonyt, özvegy Pongrácz Miklósné, szül. báró Bakonyi Iona úrnő kedves leányát. — Zavaratlan boldogság legyen szent frigyükön!

Gyászír. Huszár Lajos, Hont-vármegyének főszámvéveje mut. hó 27-én, életének 70-ik évében elhunyt Ipolyságon. Benne a vármegye egyik buzgó és tevékeny férfit veszítette el, ki évek hosszú során át különböző hivatalos állásokban hűen teljesítette kötelességét.

Ujtások a honvédségnél. A m. kir. honvédség szervezetében fontos ujtások várhatók és pedig olyképpen, hogy a honvédelmi dolog, melynek eddig csak a dandárrendszert volt érvényben, ezenl sorozatredék fog átalakítani. Erre nézve a törvényjavaslat már el is készült és október hóban a képviselőház elé is fog terjesztetni.

lelked ez éven keresztül eléggé bünhődött. E kinevezések fekszik, melyet ha magadnál tartottál volna, gyermekedet nem vehetted volna többé karjaid közé. Adj gyermekednek — ne földi kincset, adj fiadnak jellemet, s mindent add neki. Vedd gyermekedet s élj boldogul!

— Köszönöm, jó öreg — válaszolt az anya, s eltávozott gyermekével. . . .

Ez tehát azon hegy, melyhez a nép még ma is a szerződő anya fohászszavait fűzi: „Szólj hegy”.

Igy végze utitársam érdekes elbeszélést. Visszanéztem: — láthatnám-ej még egyszer a meredek szirtet? de már ekkor ismét felhangzott hajónk sívító füttye, s a meredek szikla helyeit Visegrád nagyszerű s gyászos emlékü romjai intettek felém. . . .

Stampay Ferencz.

Gondolatok.
Ira: Sir Leon.

A frivolitás színével bir: élvezni emberszeretettől s emberbarát lenni élvezetből.

* * *

Folyton fejlődünk a világ fejlődésével, de a mennyit haladunk, annyit bukunk is.

* * *

Hamis barátokból ellenségeket csinálni magának, érdem, mely jellemre enged következtetni.

A vármegye.
Ó, szép vármegye, emlegetik mult fényed utóid; . . .
És kérdik: mért nem fénylik ugy a jelened? . . .
E kérdésben benne van a felelet: kis utóid.
Télenl ének most a nagy elhők után.

Antilana.

— A tegnapi hetivásárra behozatott 7302 métermázsza buza; 10 mm. kétszeres; 208 mm. rozs; 5171 mm. árpa; 156 mm. zab; 15 mm. kukorica; 24 mm. bab és 5 mm. lenese, összesen. 12893 métermázsza.

Rövid hírek. — Budapest lakossága, a statisztikai hivatal legújabb számítása szerint, jelenleg 442,787 főből áll, beleértve a 10,640 főnyi katonaságot is. — Kisasszony napja ismét kettős ünnepet hozván, az osztrák-magyar államasut igazgatósága ez alkalomra a magyar vonalak összes állomásairól mérsékelt áru s tiz napig érvényes menet-téti jegyeket ad ki Budapestre. — A földkerekség vasutai. Földünk vasuthálózata 487,780 kilométert tesz, vagyis az egész föld kerekéig több mint tizenkétszer éri körül. — A német császár uti programja felől legújabbán az a hír, hogy a bécsi látogatás a római meg fogja előzni. — Lonkay Antal a Magyar Állam című napilap alapítója és szerkesztője mult hó 30-án meghalt Balatonfüreden. — Az idei termés az országos statisztikai adatok szerint eredményesen kielégítő, a termés jó középserűnek mondható.

APRÓSÁGOK.
— Kovatveztő Zuhany. —
A kereszt. Jegyző a paraszthoz, aki nem tud írni: — No, ha nem tudja nevé a'áirai, akkor csináljon keresztet. — A paraszt ajtatonon elkezd: Atyának, Fiamnak és Szentlélek Istennek nevében, — miközben keresztet vet magára.

Gyermekézszelet. Palika: Mama, kérem, mekkora a nap? — Mama: Mástól milliószor nagyobb a földnél. — Palika: Milyen jó volna egy akkora lekváros gombóc!

KÖZGAZDASÁG.
Életbiztosítás.
Az életbiztosítási intézmény az újabb időben, örvendetes lendületnek indult hazánkban; mindazáltal még messze vagyunk azon eredménytől, melyet a nyugateurpai államok ez intézmény felkarolása által elértek. 100 000 lakosra esik például:

Angliában	2659
Dániában	1424
Svájczban	1313
Svédországban	420
Belgiumban	213
Norvégiában	168
Németországban	148
Az osztrák-magyar monarchiában	80 biztosított egyén.

Pedig, ha valaha, ugy napjainkban vagyunk az életbiztosításra utalva, s áll ez különösen a társadalom azon osztályára nézve, melynek tagjai bár tisztességes évi keresettel bírnak, de a mai fokozott igények mellett vagyon gyűjténi nem képesek, s így a családó elhalása után a hátramaradt családtagok nélkülözéseknek, gyakran nyomornak vannak kitéve.

Az életbiztosítás, aránylag csekély évi megtakarítás mellett, módot nyújt, hogy azon aggodalmaktól, melyeket családunkra nézve, anyagi tekintetben a jövő iránt táplálunk, megszabaduljunk. Egy 30 éves egyén például, ha havonként csak 10 forintot fizet, 5000 forintot biztosíthat halála esetére családjá részére, mely tőke esedékessé válik, ha csak az első 10 forintot fizette is le a biztosított fél.

Messze menne, ha mindazon előnyöket felsorolni akarnánk, melyeket az életbiztosítás ugy az egyesre, mint közgazdasági tekintetben az államra nézve nyújt. Sokszor és különféle alakban ki lettek már tüntetve ez előnyök s annál sajnálatosabb, hogy közönségünk azokat kellő mérvben igénybe venni elmulasztja. Csak köszönetet érdemelnek tehát mindazok, kik az életbiztosítási eszme terjesztésében közreműködnek. S e tekintetben előjár bazánk legtekintélyesebb biztosító intézete az „Első magyar általános biztosító-társaság.”

Díjtáblázatai, jutányos feltételek mellett, a legkülönbélebb módozatok szerint teszik hozzáférhetővé az életbiztosítást. Életbiztosítási osztályának díjtartaléka a 12 és fél millió forintot, a társaság biztosítéki alapja a 19 és fél millió forintot meghalalja; tőkét budapesti házaiban és biztos papirokban vannak elhelyezve; míg vezetése oly férfiak által történik, kik országsszerte tekintélyben és közbecsülésben részesülnek. Bárki is nyugodtan bízhatja rá tehát e társaságra megtakarított filléreit, s bizton, minden kételyt kizárólag, számíthat arra, hogy a társaság az elvállalt kötelezettségnek eleget fog tenni.

Hogy ezen igazán magyar intézetünk jövedelméből évenként tetemes összegeket fordít jótékony czélakra, mindenki tudja, valamint azt is, hogy mindig igazságosan s a közönség érdekeit szem előtt tartva, jár el.

Most ismét egy oly intézkedésről nyertünk hírt, melyet a közönség bizonyára szívesen fogad s mely az életbiztosítási intézmény fejlődését nagy mérvben elő fogja mozdítani. Ugyanis tisztí karából küld ki többeket, kiknek feladatuk szakértelemmel és lelkiismerettel terjesztani az életbiztosítási eszmet; egyuttal készséggel felvilágosítást nyujtván mindazoknak, kik a társaság nál már biztosítva vannak egy vagy más tekintetben biztosításuk illetőleg tájékoztatást nyerni óhajtanak.

Gyakran megesisik — mi is nem egyszer hallottunk már panaszt — hogy az

életbiztosítási ügygyel oly egyének is foglalkoznak, kik az intézmény szellemét keelően fel nem fogták, kik csak ideig-óráig kenyérkereset-forrásul használják fel az életbiztosítás kultiválását. Mennyire más felvilágosítást adhat egy oly egyén, ki egész életét az életbiztosítási ügynek szentelte, ki szakavatottsággal szólhat a tárgyhöz s ki — mert hisz saját sorsa is az életbiztosítás felvirágzásától függ — az intézmény tekintélyét büszke öntudattal emelni s így minden tetteiben becsületesen eljárni igyekszik.

Örömmel üdvözljük a magyar biztosító-társaság utrakelő tisztviselőit. Bizalommal fordulhat hozzájuk mindenki tanácsért és utbaigazításért, s óhajjuk, hogy közönségünk — mely leginkább most az aratas után telheti félre a megtakarításra szánt összeget — minél tömegesebben vegye igénybe az életbiztosítás nyujtotta előnyöket.

K. M.

T A N Ü G Y.
A lévai ev. ref. elemi népiskolában a beiratások f. hó 3—5-ig tartatnak; 6-án már rendes előadás lesz.
Léva, 1888. aug. 31.

Az igazgatóság.
II.
A lévai állami tanítóképződével kapcsolatos 6 osztályu gyakorló-iskolába 6—12 éves gyermekek felvételnek szeptember 1—6-ikáig.
Léva, 1888. szept. 1.

Az igazgatóság.

KÖZÖNSEG KÖRÉBŐL.
Értesítés.
A lévai r. kath. iskolaszéknek mandátuma lejárván, az új iskolaszéki tagok választását folyó hó 9-ik napjára tűzöm ki. A választás a r. kath. elemi fiúiskola V-ik osztályának tantermében reggeli 8 órától este 6 óráig lesz megejtve.
Léva, 1888. szept. hó 1-én.
Lakner Antal plebános.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.
A lélek kiművelése, az ember nevelése nincs befeljezve az iskolában. Az élet: a társadalomnak, a népek valódi mestere s az életnek: az irodalom, a sajtó a leghatásosabb eszköze. A szabadságnak s a műveltségnek ez a világító forrása s a mely nemzet az irodalmat, a sajtót nem támogatja: az nem lesz szabad, nem lesz művelt. A „Képes Családi Lapok” már tiz év óta hirdeti, a műveltségnek eszméit, mint a szépek, nemesnek, jónak magvat. A „Képes Családi Lapok” megérdemli, hogy minden magyar család olvasó asztalának állandó vendége legyen. Előfizetési ára egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetéseket elfogad Nyitrai és Társa Léva.

Idegenek névsora
Léva az „Oroszlan” vendéglőben aug. 26. szept. 2-ig.
Rotyik János, kereskedő, Budapest. — Rotyik István, kereskedő Budapest. — Wankle Lajos, magázó, Budapest. — Eisert István, kir. ügyész Ar-Maróth. — Weinhardt Károly, kereskedő, Budapest. — Kriepiczter Károly, gazdasztás, Oudron. — Kandzia Jenő, kereskedő, Lipse. — Balogh József, kereskedő, Budapest. — Kovalk János, kereskedő, Usztye.

Lévai piaci árak.
Kovatveztő: Konya József, városkapitány.
Buza: m.-mázsánként 6 frt 50 kr, 6 frt, 70 kr. Kétszeres 5 frt 10 kr, 5 frt 50 kr. Rozs 5 frt. — kr. 5 frt 10 kr. Arpa 5 frt — kr, 6 frt 50 kr. Zab 4 frt. 50 kr, 5 frt. — kr. Kukorica 5 frt. 80 kr, 6 frt 20 kr. Bab 5 frt 70 kr, 6 frt. — kr. Lenese 5 frt — 50 kr, 5 frt 60 kr. Köles — frt. — kr.

Nyilttér.
I.
Schwarze Seidenstoffe von 80 kr. bis fl. 11.40 per Meter (ca. 120 quad.) Vetschnett roben- und stückweise zollfrei das **Fabrik-Depot G. Henneberg** (K. K. Hoflieferant), Zürich. Muster ungenent. Briefe 1 kr. Porto.

II.
52/1888. szám.
Arverési hirdetmény.
Abiritt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében czuemat közhírre teszi, hogy a vereblyi kir. júróság 1925/1887. sz. végzése által Lóczy Ferencz és neje Bessé Bertha besei **bitoko-90k** javára Steiner Hermann bessei becő ellen 1100 frt toke, ennek 1887. ev szeptember hó 15. napjától számoltando 6% kamatai us eddig összesen 91 frt 60 kr. perkötség követelés erejéig emendett kielégítési foytatolagos végrehajtas anamával birólag letoglatt es 2007 frt — krra ocsült 2 telen, 1 kazal szena, 2 kazal öreg szalma, 21 hold buza, 39 hold arpa, es 6 hold rozs, mar szarottat termese az arverésnel bejött 422 frt levonasa után hatralekara a fentiekből álló ingóságok nyilvános arveres utjan eladotnak.
Mely arveresnek a vereblyi kir. júróság 1507/88. sz. kiküldött rendelő végzése foytata a nyilvános, vagyis Bessén, Steiner Hermann lakásána leuano esakozlótere 1888. évi szept. hó 13. napjának d. e. 9 ora a határodtól kitűzetik es ahhoz a veau szande-közök czennel oly megajgyzéssel hivatat meg: hogy az érintett ingóságok czu arveresen az 1881 évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a togtobbet igeronek beesaron aml is eladotnak foguak.
Az elarverezendo ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megápitott feltételek szerint lesz kitézendő. Végül felhivotnak mindazok, kik az elarverezendo ingóságok vételárától a végrehajttó követelést megozo kielégítettséghez tartuana jogot, a mennyiben részükre fogalás korábban esko-zottetett volna es ez a végrehajttási jogykönyvöl ki nem tünik, elsőszegi bejelentéseiket az arveres megkezdésnel azott kiálldotnak vagy irásban beuul, avagy peng szóval bejelenteni tartoznak.
A törvényes határodo a népsziműnek a bíróság által kitűgyeztetés követő napjot számolotnak.
Léva, Vereblyon, 1888. ev aug. hó 21. napján.
Kaszanyiczky Danle, kir. bírósági végrehajttó.

Léva-Csata Esztergom-Nána			Esztergom-Nána Csata-Léva			Csata-Ipolyság			A vonatok érkezése.											
Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Állomás	Vegyesvonat		Lévára:			Léváról:								
	I.	III.		II.	III.		II.	III.	ind.	érk.	ind.	érk.	ind.	érk.						
Léváról	ind.	11.20	4.25	Budapestről	ind.	9.—	9.—	Csata	ind.	6.40	1.35	Bécsből	ind.	10.—	8.25	Léváról	ind.	11.20	4.25	
Alsó-Várad	"	11.43	4.18	Bécsből	ind.	10.—	8.25	Zalaba	"	6.59	1.54	Pozsonyból	"	12.37	10.—	Csatára	érk.	1.06	6.11	
Nagy-Salló	"	12.10	5.15	Esztergom-Nána	ind.	5.—	12.20	Ipoly-Pásztó	"	7.23	2.16	N.-Tapolcsányról	"		7.12	Ipolyságra	"	3.35		
Zeliz	"	12.37	5.42	Kőhid-Gyarmat	"	5.27	12.40	Szakállos	"	7.37	2.29	Galantról	"	1.54	12.42	Esztergomba	"	2.50	7.40	
Csata	örk.	1.06	6.11	Kéménd	"	5.47	12.58	Visk	"	7.59	2.49	N.-Szombatból	"	12.40		Vácra	"	5.01	8.48	
"	ind.	1.27	6.34	Bény	"	6.08	1.12	Ipolyság	örk.	8.20	3.08	É.-Ujvárról	"	3.17	11.30	Budapestre	"	6.—	9.30	
Bény	"	1.50	6.50	Csata	örk.	6.24	1.26	Ipolyság-Csata				Budapestről	"		9.—	É.-Ujvára	"	14.42	12.24	
Kéménd	"	2.06	7.04	Csata	ind.	6.34	1.40	Ipoly	ind.	11.15	4.25	Vácra	"		9.59	Galantról	"	5.28	1.59	
Kőhid-Gyarmat	"	2.28	7.20	Zeliz	"	7.09	2.11	Visk	"	11.43	4.53	Esztergomból	"	5.—	12.20	N.-Szombatba	"		3.17	
Esztergom-Nána	érk.	2.50	7.40	Nagy-Salló	"	7.46	2.48	Szakállos	"	12.07	5.17	Ipolyságról	"		11.15	N.-Tapolcsányba	"		9.—	
Budapestre	örk.	6.—	9.30	Alsó-Várad	"	8.11	3.05	Ipoly-Pásztó	"	12.22	5.32	Csatáról	"		6.34	1.40	Pozsonyba	"	6.13	3.33
Bécsbe	"	7.05	5.40	Léva	"	8.35	3.27	Zalaba	"	12.38	6.07	Lévára	örk.	8.35	3.27	Bécsbe	"	7.05	5.40	
		8.54	5.53					Csata	"	1.15	6.24									

Szeptember 2. **H I R D E T É S E K.** 36. szám.

KIS HIRDETÉSEK.

Háziaszonyok figyelmébe! Olcsó befőző (hólyag) papírok kaphatók Nyitrai és Társa papirkereskedésében, Léván.

Ház eladás. A Casino-utcában 258. számú ház szabad kézből eladó.

Tudakozódhatni a tulajdonosnál.

Kedvező **PÉNZKÖLCSÖNHÖZ** juthatnak önálló, rendes évi lakással és keresettel, illetve jövedelemmel bíró egyének, u. m.: iparosok, kereskedők, hivatalnokok, magánzok katonai személyek, birtokosok stb. 50 főtől—1000 forintig mint magán személyhitel, könnyű

Hirdetésekre bővebb felvilágosítást Nyitrai és Társa kiadóvezető ad, ki levéltelbeli tudakozódásra postabélyeg beküldése mellett azonnal válaszol.

Bővebbet: **STEINER G. A. BUDAPEST.** Gr. Károly-utca. 12. sz. Levéltelbeli megkeresésekhez 3 drb. válaszcéget csatolandó.

A legjobb pótkávé

az egész monarchiában a **Szalády-féle pótkávé.**

Két rész ázsiai pótkávéhoz egy rész Szalády kávé kell befőzni s a legzamatosabb kávé nyerjük. Hozzá kevesebb cukoranyag szükséges, mert az előnye, hogy az ázsiai kávé ártalmatlanná teszi.

A „Hungária kávé“ rendes eledelül használva a gyomort és a vért tisztítja s az emésztést nagyon elősegíti.

Biztos segínyt nyújt: gyomor- és bélhurut, fejfájás, vérszegénység, álmatlanság és ideg bajok ellen. Kapható a főitaláló:

SZALÁDY ANTALNÁL
Budapest, Andrassy-ut 86.
Léván: több fűszerüzletben.

„Zacherl“

A legkitűnőbb szer a rovarok ellen

meglepő hatással irtja ki a kártékony férgeket rövid idő alatt és oly biztosan, hogy azoknak többé semmi nyoma sem marad.

Figyelembe veendő, hogy a pusztá papírba kimért por sohasem valódi, „Zacherl Specialitás“.

Csakis eredeti üvegekben s olcsón kaphatók:

Léván: Bolemán Ede, Kern testvérek, Medveczky Sándor, Ipolysághon: Domba Károly, K.-Tapolcsányban: J. Pollak

Selmecezen: Sommer Ján, A. özvegye, Sztankay F. gyógyszer, Wankovits Lajos, Kraus W. G.

uraknál.
Főraktár:

J. Zacherl,
Wien, I., Goldschmiedgasse 2.

1376/1888. tkv. sz.

III.

Árverési hirdetményi kivonat.

A lévai kir. bíróság, mint tkvi. hatóság közli, hogy Dr. Engel Zsigmond végrehajtónak, Pomothy Antal és neje Szabó Sónia végrehajtást szenvedő ellen 30 frt, tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében Pomothy Antal és neje Szabó Sóniának egy a társulajdonos Hugyinka Istváné szül. Gránzski Otília kiskoru Hugyinka Erzsébet és kk. Hugyinka Ottiliának, a lévai 88. számú tkvben A + 1. sorsz. alatt felvett fekvőségükre és az azon épült 676/6 összeírású számú lakházakra 603 frt továbbá Pomothy Antal és neje Szabó Sóniának, valamint a társulajdonos Steiner Jánosné szül. Oszelka Annának a lévai 2174. sz. tkvben, A + 1. sorsz. alatt felvett ingatlanokra az árverést 80 forint ezezzel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi szeptember hó 25-ik napján délelőtti 10. órakor Léva mező városába a kir. telekkönyvi hivatalnál becsajátatnak megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladottnak fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis a lévai 88-lyben, A + 1. sorsz. alattira 60 frt 30 kr és a lévai 2171. lyben A + 1. sorszám alattira 8 frt, készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. h. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt úvad-lyképes értékpapírban a kiküldötti kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántóképzésnek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályozó elismertvényt átszolgáltattatni

Kelt Léván, 1888. évi april hó 21-én.
A lévai kir. bíróság, mint tkvi. hatóság,
Gyenes József,
kir. bírós.

SCHLICK-féle VASÖNTŐDE és GÉPGYÁR

Gyár és igazgatóság: VI. Külső váci-ut 169/99. Városi iroda és raktár: VI. Váci-körut 57.

SCHLICK-féle szabadalmazott „TRIUMPH“ és „HALADÁS“ sorvető gépek.

Szóróvető gépek,
Schlick-féle szabadalmazott két és háromvasu ekék,
Schlick-féle szab. Rayol-ekék,
Schlick és Vidats-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-eszközök,
Boronák és régtérő hengerek,

Az öszes ekék tartalék részei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési feltételek. Legolcsóbb árak.
Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

JEGYZET.

Van szerencsénk ezennel t. cz. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy, noha a VI., váci-körut 57. sz. a lévő irodáink legnagyobb részét a külső váci-utou lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési czikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

A Schlick-féle vasöntőde és gépgyár részvény-társaság igazgatósága.

Raktár Léván: Kern testvérek uraknál.